Lestijoen valuma-alueen liittäminen Perhonjokirahastoon

Kh 09.11.2026 § 190
180/00.04.02/2026

Valmistelija Kunnanjohtaja Juho Niemelä, p. 0401505207

Pohjanmaan vesi ja ympäristö ry on pyytänyt Lestijoen valuma-alueen kuntia ottamaan kantaa Lestijoen valuma-alueen liittämiseen osaksi nykyistä Perhonjokirahastoa sekä uuden Perhon- ja Lestijokirahaston muodostamiseen. Kunnan kanta tulee ilmoittaa viimeistään 13.11.2026.

Perhonjokirahasto on toiminut vuodesta 2008 lähtien. Rahaston tarkoituksena on edistää vesien- ja ympäristönsuojelua sekä tukea vesistöalueella toteutettavia kehittämis- ja kunnostushankkeita. Rahaston jäseninä ovat nykyisin Kokkola, Kruunupyy, Kaustinen, Veteli, Halsua ja Perho. Rahaston toimintaa rahoitetaan jäsenmaksuilla, jotka muodostuvat perusosasta ja asukaslukuun perustuvasta lisäosasta. Rahasto on toiminta-aikanaan tukenut 31 hanketta yhteensä noin 120 000 eurolla. Lestijoen neuvottelukunta esitti jo vuonna 2019 oman rahaston perustamista, mutta hanke ei tuolloin edennyt riittävän kuntatuen puuttuessa. Sittemmin on valmisteltu vaihtoehtoa, jossa Lestijoen valuma-alue liitettäisiin osaksi nykyistä Perhonjokirahastoa. Uuden rahaston nimeksi tulisi Perhon- ja Lestijokirahasto. Rahaston johtoryhmään tulisi edustus myös Lestijoen valuma-alueen kunnista.

Toholammin osalta vuosimaksu määräytyisi Perhonjokirahaston nykyisten periaatteiden mukaisesti. Kirjeessä esitetyn laskelman mukaan vuosimaksu olisi nykyisillä perusteilla noin 757,50 euroa vuodessa, minkä lisäksi maksuun lisätään arvonlisävero. Lisäksi liittyvien kuntien on alustavasti esitetty maksavan ensimmäisenä vuonna kertaluonteisen liittymismaksun, jonka suuruudeksi on arvioitu kunnan asukaslukua vastaava euromäärä. Toholammin osalta tämä tarkoittaisi noin 2 750 euroa. Maksujen lopullinen määrä ja rahaston tulevat säännöt eivät kuitenkaan ole vielä lopullisesti vahvistuneet.

Asian valmistelun yhteydessä kunta on pyytänyt tarkennuksia muun muassa liittymismaksuun, vuosimaksun määräytymiseen, jäsenyyden alkamiseen, mahdolliseen eroamiseen sekä rahaston päivitettyihin sääntöihin. Saadun vastauksen mukaan laajentuvan rahaston sääntöjä valmistellaan kuntien kannanottojen pohjalta eikä lopullista sääntöversiota ole vielä käytettävissä. Lisäksi rahaston jäsenyyden päättymiseen liittyviä menettelyjä ei ole vielä lopullisesti määritelty.

Rahaston tavoitteet tukevat Lestijoen vesistöalueella tehtävää vesiensuojelu- ja kunnostustyötä sekä tarjoavat kunnille mahdollisuuden osallistua yhteiseen alueelliseen rahoitus- ja yhteistyömalliin. Samalla on perusteltua, että liittymisen lopulliset ehdot, jäsenmaksut sekä päivitetyt säännöt täsmentyvät ennen jäsenyyden voimaantuloa.

Valmistelijan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää, että Toholammin kunta suhtautuu myönteisesti Lestijoen valuma-alueen liittämiseen osaksi nykyistä Perhonjokirahastoa ja uuden Perhon- ja Lestijokirahaston muodostamiseen.

Kunnanhallitus ilmoittaa kannanottonaan, että Toholammin kunta hyväksyy periaatteessa rahastoon liittymisen edellyttäen, että:

1. kaikki alueen kunnat ja kaupungit osallistuvat rahaston toimintaan ja rahoitukseen yhdenmukaisilla perusteilla;
2. rahaston varojen käytössä huomioidaan niiden kertyminen eri vesistöalueiden osalta;
3. liittymisehdot, jäsenmaksut ja mahdollinen liittymismaksu vahvistetaan lopullisesti ennen jäsenyyden voimaantuloa; sekä
4. rahaston jäsenyyden päättämistä koskevat menettelyt ja ehdot määritellään selkeästi lopullisissa säännöissä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Niemelä Juho

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että Toholammin kunta suhtautuu myönteisesti Lestijoen valuma-alueen liittämiseen osaksi nykyistä Perhonjokirahastoa ja uuden Perhon- ja Lestijokirahaston muodostamiseen. Kunnanhallitus ilmoittaa kannanottonaan, että Toholammin kunta hyväksyy periaatteessa rahastoon liittymisen edellyttäen, että: 1. kaikki alueen kunnat ja kaupungit osallistuvat rahaston toimintaan ja rahoitukseen yhdenmukaisilla perusteilla; 2. rahaston varojen käytössä huomioidaan niiden kertyminen eri vesistöalueiden osalta; 3. liittymisehdot, jäsenmaksut ja mahdollinen liittymismaksu vahvistetaan lopullisesti ennen jäsenyyden voimaantuloa; sekä 4. rahaston jäsenyyden päättämistä koskevat menettelyt ja ehdot määritellään selkeästi lopullisissa säännöissä.

Päätös

Kunnanjohtajan muutettu päätösehdotus:

Kunnanhallitus edellyttää asian jatkovalmistelussa, että:
1. kaikki alueen kunnat ja kaupungit osallistuvat rahaston toimintaan ja rahoitukseen yhdenmukaisilla perusteilla;
2. rahaston varojen käytössä huomioidaan niiden kertyminen eri vesistöalueiden osalta;
3. liittymisehdot, jäsenmaksut ja mahdollinen liittymismaksu vahvistetaan ennen liittymisestä päättämistä; sekä
4. rahaston lopulliset säännöt ovat kokonaisuudessaan Toholammin kunnan käytettävissä ja arvioitavissa ennen liittymisestä päättämistä. Säännöistä tulee käydä selkeästi ilmi muun muassa rahaston hallinto, varojen käyttöä koskevat periaatteet, kuntien maksuvelvoitteet sekä jäsenyyden päättämistä koskevat ehdot ja menettelyt.

Toholammin kunnan liittymisestä Perhon- ja Lestijokirahastoon päätetään erikseen sen jälkeen, kun rahaston lopulliset säännöt, liittymisehdot ja kustannukset ovat kokonaisuudessaan tiedossa.

Kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan ilmoittamaan kunnan kannan asiassa.

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Kokouksessa pidettiin tauko tämän asiakohdan käsittelyn aikana klo 18.08-18.25.